

Brusel 14. listopadu 2024  
(OR. en)

15497/24

COH 65

## POZNÁMKA

---

|             |                                                                                                                                                                          |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Odesílatel: | Předsednictví                                                                                                                                                            |
| Příjemce:   | Výbor stálých zástupců / Rada                                                                                                                                            |
| Předmět:    | Posílení klíčových prvků politiky soudržnosti: jak v budoucnu zlepšit sdílené řízení fondů soudržnosti v souladu se zásadou subsidiarity?<br>– <i>politická rozprava</i> |

---

Ministři odpovědní za politiku soudržnosti se vyzývají, aby na zasedání Rady pro obecné záležitosti věnovaném politice soudržnosti, které se koná dne 28. listopadu, projednali na základě dokumentu předsednictví uvedeného v příloze této poznámky následující téma – Posílení klíčových prvků politiky soudržnosti: jak v budoucnu zlepšit sdílené řízení fondů soudržnosti v souladu se zásadou subsidiarity?

\_\_\_\_\_

**Podkladový dokument**

**pro zasedání Rady pro obecné záležitosti věnované politice soudržnosti**

**Posílení klíčových prvků politiky soudržnosti: jak v budoucnu zlepšit sdílené řízení fondů  
soudržnosti v souladu se zásadou subsidiarity?**

Podle Smlouvy je politika soudržnosti EU „životně důležitá pro celkový rozvoj a trvalý úspěch Unie“, přičemž se prokázalo, že je hlavní hnací silou hospodářského růstu, konvergence, konkurenceschopnosti a integrace.

Politika soudržnosti vychází ze zásad partnerství, subsidiarity, víceúrovňové správy a sdíleného řízení, což členským státům a regionům umožňuje aktivně se na provádění politiky podílet a zároveň to posiluje odpovědnost na různých úrovních správy.

Sdílené řízení posiluje postavení členských států a regionů tím, že se mohou vyjádřit již ve fázi plánování a programování politik EU, nikoli pouze při jejich řízení a provádění, čímž se umocňuje jejich pocit odpovědnosti za projekty a podporuje se zapojení komunit. Tento inkluzivní přístup vůči regionům umožňuje individualizované reakce na konkrétní místní výzvy a priority a umožňuje, aby opatření EU byla ještě více relevantní pro komunity, jimž slouží.

Během diskusí o budoucnosti politiky soudržnosti mnoho členských států a orgánů EU opakovaně potvrdilo, že je třeba režim sdíleného řízení jako klíčový prvek zachovat. Výbor regionů<sup>1</sup> se ve svém stanovisku k této otázce důrazně zasazuje o to, aby model sdíleného řízení, víceúrovňová správa a zásada partnerství zůstaly hlavními zásadami politiky soudržnosti i po roce 2027, a zároveň také zdůrazňuje, že zapojení místních a regionálních zúčastněných stran má zásadní význam pro účinnost této politiky. Jak je zdůrazněno ve zprávě skupiny na vysoké úrovni pro budoucnost politiky soudržnosti<sup>2</sup>, politika soudržnosti je v rámci EU ojedinělá díky svému místně orientovanému přístupu, který aktivně zapojuje různorodou škálu zúčastněných stran, což odpovídá zásadě partnerství. Tato participativní metoda má zásadní význam pro řešení územních potřeb, rozpoznání příležitostí a posílení úspěchu evropských projektů soudržnosti.

Mimoto Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV)<sup>3</sup> zdůraznil, že vnitrostátní i unijní fondy prováděné v rámci sdíleného řízení vyžadují jasná a jednoduchá pravidla, a to v jediném nařízení. EHSV dochází k závěru, že úsilí o zjednodušení je obzvláště důležité, aby bylo zajištěno, že rámec sdíleného řízení mohou provádět i regiony s omezenou administrativní kapacitou.

Vytvoření Nástroje pro oživení a odolnost vedlo v poslední době k jeho srovnávání s politikou soudržnosti, a to z důvodu souběžného provádění a překrývajících se oblastí podpory. Nástroj pro oživení a odolnost představuje alternativní model provádění, i když regionální orgány nejsou zapojeny ve stejném rozsahu jako u fondů politiky soudržnosti. Nástroj pro oživení a odolnost na rozdíl od fondů politiky soudržnosti nevyžaduje strukturu víceúrovňové správy ani velké zapojení orgánů na nižší než celostátní úrovni, jak popisuje Evropský účetní dvůr ve své analýze z roku 2023<sup>4</sup>.

---

<sup>1</sup> Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2027, stanovisko Evropského výboru regionů přijaté dne 29. listopadu 2023.

<sup>2</sup> Forging a sustainable future together: Cohesion for a competitive and inclusive Europe (Společné vytváření udržitelné budoucnosti: soudržnost pro konkurenceschopnou a inkluzivní Evropu), zpráva skupiny na vysoké úrovni pro budoucnost politiky soudržnosti, únor 2024.

<sup>3</sup> Nástroj pro oživení a odolnost a politika soudržnosti: na cestě k politice soudržnosti 2.0, stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru přijaté dne 20. září 2023.

<sup>4</sup> Přezkum č. 01/2023: Financování EU prostřednictvím fondů politiky soudržnosti a Nástroje pro oživení a odolnost: srovnávací analýza.

Dalším prvkem, který by měl být zahrnut do úvah o budoucnosti politiky soudržnosti, je tzv. přístup založený na výkonnosti uplatňovaný u Nástroje pro oživení a odolnost. Prvky výkonnosti však v politice soudržnosti vždy figurovaly, zejména od jejího nového pojetí zaměřeného na výsledky v návaznosti na Barcovu zprávu<sup>5</sup>. Zatímco dohody o partnerství stanoví dlouhodobou strategickou orientaci fondů, programy se zabývají příslušnými doporučeními pro jednotlivé země, jakož i vnitrostátními nebo regionálními strategiemi, posuzují plnění horizontálních a tematických základních podmínek, definují společné a agregovatelné ukazatele a zajišťují transparentní monitorování výsledků politiky na úrovni EU. Kromě toho tato politika ve velké míře využívá požadavek na hodnocení a rovněž na základě jejich výsledků využívá jednodušší metody náhrad výdajů, jako je zjednodušené vykazování nákladů a financování, které není spojeno s náklady.

Vzhledem k tomu, že se EU připravuje na diskusi o struktuře budoucího rozpočtu, včetně politiky soudržnosti, řeší se rovněž význam sdíleného řízení při provádění této politiky. Podle politických směrů pro příští Evropskou komisi, které nastínila nově zvolená předsedkyně Evropské komise, by měl nový dlouhodobý rozpočet „fungovat jednodušeji – s menším počtem programů a plánem pro každou zemi, který spojuje klíčové reformy s investicemi“. To by však mohlo znamenat přechod od současného sdíleného řízení k centralizovanějšímu způsobu řízení nástrojů EU, včetně fondů politiky soudržnosti, což by vedlo k restrukturalizaci jednotlivých oblastí sdíleného řízení (programování, řízení a kontrola) a mohlo by to mít významný dopad na subsidiaritu, odpovědnost a partnerství.

Maďarské předsednictví má za to, že zachování stávajících rysů sdíleného řízení politiky soudržnosti EU rovněž znamená zachování základních hodnot této politiky. Proto bychom se měli rovněž zabývat tím, jak je možné tyto rysy po roce 2027 posílit, aby politika soudržnosti zůstala účinným nástrojem na podporu rozvoje, posílení postavení aktérů na místní úrovni a budování silnější, konkurenceschopnější a integrovanější Evropy.

---

<sup>5</sup> An Agenda For A Reformed Cohesion Policy: A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations (Agenda pro reformovanou politiku soudržnosti: místně definovaný přístup k řešení výzev a očekávání Evropské unie). Nezávislá zpráva, kterou na žádost Danuty Hübnerové, komisařky pro regionální politiku, vypracoval v dubnu 2009 Fabrizio Barca.

S ohledem na výše uvedené body předsednictví vyzývá ministry, aby projednali tuto otázku:

**Jak v budoucnu zlepšit sdílené řízení fondů soudržnosti v souladu se zásadou subsidiarity?**

---